

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки і менеджменту
Кафедра економіки та підприємництва імені
професора І.М. Брюховецького
Кафедра менеджменту імені професора Л.І. Михайлової

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

**ОК 14 ЕКОНОМІКА, ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕНЕДЖМЕНТ У
ТВАРИННИЦТВІ**
(обов'язковий)

Реалізується в межах освітньої програми **Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва**

(назва)

за спеціальністю **204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»**

(шифр, назва)

на **першому** (бакалаврському) рівні вищої освіти

Розробники: _____ Ковальова О.М., к.е.н., доцент, доцент кафедри
(підпис) (прізвище, ініціали) (повний ступінь та звання, посада)

економіки та підприємництва імені професора І.М. Брюховецького:
Хромущина Л.А., к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту
(підпис) (прізвище, ініціали) (повний ступінь та звання, посада)

імені професора Л.І. Михайлової

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри економіки та підприємництва імені професора І.М. Брюховецького	протокол від 16.05.2023 р. №15		
	Завдувач кафедри	<u>Терещенко С.І.</u> (підпис)	<u>Терещенко С.І.</u> (прізвище, ініціали)
Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри менеджменту імені професора Л.І. Михайлової	протокол від 05.06.2023 р. №14		
	В.о. завдувача кафедри	<u>Орехова А.І.</u> (підпис)	<u>Орехова А.І.</u> (прізвище, ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми О.Г. Бордунова
(підпис) (ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма В.В. Вечорка
(підпис) (ПІБ)

Рецензія на робочу програму (додається) надана:

І.І. Харченко
(підпис) (ПІБ)
І.І. Харченко
(ПІБ)

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації І.І. Харченко (І.І. Харченко)
(підпис) (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 28.06. 2023 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Економіка, організація та менеджмент у тваринництві							
2.	Факультет/кафедра	Факультет економіки і менеджменту / Кафедра економіки та підприємництва імені професора І.М. Брюховецького / Кафедра менеджменту імені професора Л.І. Михайлової							
3.	Статус ОК	Обов'язковий							
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для	ОПП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» / спеціальність 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» / 2022 рік набору							
5.	Рівень НРК	6							
6.	Семестр та тривалість вивчення	4 семестр, 15 тижнів / 5 семестр, 15 тижнів							
7.	Кількість кредитів ЄКТС	5							
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)						Самостійна робота	
		Лекційні		Практичні /семінарські		Лабораторні			
		Денна	Заоч.	Денна	Заоч.	Денна	Заоч.	Денна	Заоч.
		30	з ТВІП с.г. – 2 з ТВІП б - 4	30	-	-	-	90	148 146
9.	Мова навчання	українська							
10.	Викладачі/Координатор освітнього компонента	Ковальова Ольга Михайлівна, к.е.н., доцент кафедри економіки та підприємництва імені професора І.М. Брюховецького; Хромушина Людмила Анатоліївна, к.е.н., доцент кафедри менеджменту імені професора Л.І. Михайлової. Години консультацій – кожного вівторка о 12.15, к. 403а, 303.							
11.	Контактна інформація	olgakovalyovasummy@gmail.com СНАУ, корпус факультету економіки і менеджменту, к. 403а; lkhromushyna@gmail.com СНАУ, корпус факультету економіки і менеджменту, к. 303.							
12.	Загальний опис освітнього компонента	В умовах ринкової економіки будь який фахівець має володіти не лише спеціальними, а й економічними та управлінськими знаннями, що посилює його переваги на ринку праці. Сучасний працівник тваринницького підприємства повинен володіти економічною та управлінською термінологією, знати основи організації та управління, вміти самостійно аналізувати господарську діяльність підприємства та оцінювати ефективність виробництва та переробки продукції тваринництва, знати основи первинного обліку, а також розумітися на сучасних технологіях менеджменту та прийняття управлінських рішень, вміти застосовувати знання з менеджменту щодо управління технологічними процесами переробки продукції тваринництва, володіти навичками комунікації для забезпечення виконання управлінських рішень щодо виробництва та переробки продукції тваринництва. Формуванню економічного мислення, навичок організації та аналізу господарської діяльності, базових навичок первинного обліку, а також оволодінню основами менеджменту та формуванню здатності їх застосування у процесі виробництва та переробки продукції тваринництва й присвячена дана дисципліна.							

13.	Мета освітнього компонента	посилення економічної підготовки студентів, надання їм необхідних теоретичних знань і практичних навичок для аналізу господарської діяльності підприємства з виробництва та переробки тваринницької продукції. На основі вивчених матеріалів студенти мають оволодіти методами розрахунку та аналізу економічної ефективності використання ресурсів; розрахунку виробничих витрат та собівартості тваринницької продукції; оцінювання економічної ефективності виробництва та переробки продукції тваринництва; засвоїти базові навички первинного обліку; набути розуміння концептуальних основ менеджменту в тваринництві, опанувати та використовувати базові знання з менеджменту у процесі виробництва та переробки продукції тваринництва.
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Передумови відсутні
15.	Політика академічної доброчесності	При виконанні індивідуальних завдань та проходження проміжного і підсумкового контролю студенти повинні дотримуватися правил академічної доброчесності, що викладені у «Кодексі академічної доброчесності СНАУ» та «Положенні про запобігання та виявлення академічного плагіату в Сумському НАУ» (схв. Вченою радою СНАУ № 6 від 26.12.2017 р.), Зокрема, за порушення правил академічної доброчесності (у тій чи іншій формі, передбаченій Кодексом) під час вивчення ОК, особи, що навчаються в університеті, можуть бути притягнуті до таких форм відповідальності як: – повторне проходження оцінювання; – повторне проходження навчального курсу; – попередження; – винесення догани; – відрахування з університету; (ч. 5 ст. 48 проекту Закону) Про факти порушення норм Кодексу академічної доброчесності будь-яким учасником навчального процесу (студентом чи викладачем) має бути повідомлено Раді з академічної доброчесності відповідно до процедури, зазначеної у Кодексі (розділ 4). З метою запобігання плагіату індивідуальні завдання сформовані та виконуються у вигляді есе, індивідуальних розрахункових завдань чи інших формах, що унеможливають компіляцію та плагіат.
16.	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=1761

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)		Як оцінюється РНД
	ПРН12	ПРН18	
ДРН 1. розуміти основні поняття та категорії економіки, організації та менеджменту, а також проблеми, які вони досліджують	x		Тести множинного вибору; розрахункове завдання. Виконання есе.
ДРН 2. здатен визначати рівень залучення та економічну ефективність використання задіяних у виробничий процес ресурсів, ідентифікувати шляхи покращення їх використання.	x		Тести множинного вибору; розрахункове завдання
ДРН 3. визначати показники економічної ефективності виробництва тваринницької продукції	x		Тести множинного вибору; розрахункове завдання; індивідуальне розрахункове завдання.
ДРН 4. формулювати завдання бухгалтерського обліку матеріальних цінностей, праці, її оплати та здійснювати калькуляцію собівартості тваринницької продукції.		x	Тести множинного вибору; розрахункове завдання
ДРН 5. розуміти основні поняття, принципи та методи менеджменту; орієнтуватися в організаційній структурі управління підприємством; демонструвати навички прийняття управлінських рішень; реалізовувати функції менеджменту у практичній діяльності.	x		Тести множинного вибору; ситуаційні завдання
ДРН 6. налагоджувати професійні та ділові комунікації; розуміти особливості керівництва та формувати лідерські якості.	x		Тести множинного вибору. Ситуаційне завдання. Виконання есе.
ДРН 7. приймати участь в управлінні операційною діяльністю в процесі виробництва та переробки продукції тваринництва; забезпечувати ефективність менеджменту у практичній діяльності; демонструвати навички управління якістю продукції тваринництва.	x		Тести множинного вибору. Розрахунково-аналітичне завдання.

Примітка:

ПРН 12. Застосовувати закони економіки, організації та менеджменту у виробництві та переробці продукції тваринництва.

ПРН 18. Здійснювати первинний облік матеріальних цінностей, основних засобів, праці та її оплати.

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМОПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу								Рекомендована література
	Аудиторна робота						Самостійна робота		
	Лк		П.з / семін. з		Лаб. з.				
	Денна	Заоч.	Денна	Заоч.	Денна	Заоч.	Денна	Заоч.	
Модуль 1. Основи економіки та організації у тваринництві									
Тема 1. Вступ до дисципліни. Земельні ресурси та їх використання 1. Вступ до дисципліни 2. Земля – головний засіб виробництва в сільському господарстві 3. Земельний фонд України 4. Економічна ефективність використання землі	2	2	2				4	5/3	основна: 1, 2, 3, 4, 5, 6, додаткова: 18
Теми 2. Трудові, матеріальні ресурси та ресурсний потенціал господарства 1. Поняття, класифікація і структура персоналу підприємства. 2. Розрахунок бюджету робочого часу 3. Планування чисельності працівників тваринницького підприємства 4. Продуктивність праці, виробіток і трудомісткість 5. Оплата праці на тваринницьких підприємствах	2		2				4	10/7	основна: 1, 2, 3, 4, 5, 6, додаткова: 20, 21, 25
Тема 3. Матеріальні ресурси та ресурсний потенціал господарства 1. Поняття і особливості матеріально-технічної бази сільського господарства 2. Поняття ресурсного потенціалу 3. Показники економічної ефективності використання ресурсного потенціалу та шляхи її підвищення 4. Основний капітал підприємства 5. Оборотний капітал підприємства 6. Інвестиції та капітальні вкладення галузі тваринництва	2		2				4	10/7	основна: 1, 2, 3, 4, 5, 6, додаткова: 20, 21, 25, 32
Тема 4. Витрати виробництва та собівартість продукції. Ціноутворення на сільськогосподарську продукцію	2		2				4	10/7	основна: 1, 2, 3, 4, 5, 6, додаткова: 16, 22

1. Поняття та класифікація витрат підприємства. 2. Групування операційних витрат за економічними елементами та статтями. 3. Собівартість продукції: сутність та види 4. Калькулювання собівартості тваринницької продукції. 5. Шляхи зниження собівартості сільськогосподарської продукції 6. Ціноутворення на сільськогосподарську продукцію.									
Тема 5. Економічна ефективність сільськогосподарського виробництва 1. Економічні та фінансові результати діяльності підприємства 2. Суть економічної ефективності сільськогосподарського виробництва 3. Рентабельність виробництва 4. Показники економічної ефективності сільськогосподарського виробництва 5. Шляхи підвищення економічної ефективності сільськогосподарського виробництва	2		2				4	10/7	основна: 1, 2, 3, 4, 5, 6, додаткова: 20, 21, 23, 24, 25,
Тема 6. Економіка виробництва і використання кормів 1. Поняття кормової бази 2. Економічне оцінювання кормових культур, кормів і раціонів 3. Шляхи створення міцної кормової бази і здешевлення виробництва кормів			2				4	17/7	основна: 1, 2, 3, 4, 5, 6, додаткова: 21, 23, 25
Тема 7. Економіка і організація виробництва молока 1. Значення галузі молочного скотарства 2. Особливості розміщення молочного скотарства 3. Економічна ефективність виробництва молока 4. Шляхи підвищення економічної ефективності виробництва молока	2		2				4	17/7	основна: 1, 2, 3, 4, 5, 6, додаткова: 21, 23, 25
Тема 8. Економіка і організація вирощування			2				4	17/7	основна: 1, 2, 3, 4, 5, 6,

і відгодівлі великої рогатої худоби 1. Економіка вирощування і відгодівлі великої рогатої худоби. 2. Організація вирощування і відгодівлі молодняка. 3. Організація дорощування і відгодівлі великої рогатої худоби. 4. Шляхи підвищення економічної ефективності виробництва м'яса ВРХ.									додаткова: 21, 23, 25
Тема 9. Економіка і організація виробництва продукції свинарства 1. Значення свинарства у виробництві продуктів харчування. 2. Організація відгодівлі свиней 3. Економічна ефективність виробництва продукції свинарства. 4. Шляхи підвищення економічної ефективності виробництва свинини.						4	17/7		основна: 1, 2, 3, 4, 5, 6, додаткова: 21, 23, 25
Тема 10. Економіка виробництва продукції інших галузей тваринництва. 1. Економіка птахівництва. 2. Економіка вівчарства. 3. Економіка інших галузей тваринництва.						4	17/7		основна: 1, 2, 3, 4, 5, 6, додаткова: 21, 23, 25
Тема 11. Теоретичні основи бухгалтерського обліку 1. Поняття обліку, його мета, види, вимірники та функції 2. Предмет, об'єкти та принципи бухгалтерського обліку 3. Метод бухгалтерського обліку та його складові 4. Бухгалтерський баланс і система рахунків бухгалтерського обліку	2					5	18/7		основна: 3, 8, 9, 10, 11 додаткова: 17, 19, 22, 27
Всього за модулем 1	14	2	16			45	148/73		
Модуль 2. Основи менеджменту у тваринництві									
Тема 1. Теоретичні основи менеджменту та організаційні структури управління. 1. Сутність менеджменту. 2. Наукові принципи менеджменту. 3. Методи менеджменту. 4. Організаційні структури управління.	2	2	2	-	-	-	4	7	основна: 12, 13; додаткова 30

Тема 2. Процес управління та управлінські рішення. 1. Зміст та мета управління. 2. Поняття та класифікація управлінських рішень. 3. Моделі прийняття управлінських рішень. 4. Підходи до прийняття рішень.	2	-	2	-	-	-	5	10	основна: 12, 13; додаткова 30
Тема 3. Класифікація та загальна характеристика функцій у системі менеджменту. 1. Поняття і класифікація функцій менеджменту. 2. Сутність і значення функції «планування». 3. Сутність і значення функції «організація». 4. Сутність і значення функції «мотивація». 5. Сутність і значення функції «контроль».	2	-	2	-	-	-	4	8	основна: 12, 13; додаткова 30
Тема 4. Комунікації в менеджменті. 1. Поняття і роль комунікації. 2. Види і форми комунікації. 3. Процес комунікації в менеджменті. 4. Види і форми ділового спілкування.	2	-	2	-	-	-	4	8	основна: 12, 13; додаткова 30
Тема 5. Керівництво та лідерство. 1. Поняття та загальна характеристика керівництва. 2. Основи керівництва: вплив, лідерство, влада. 3. Характеристика та класифікація стилів керівництва. 4. Теорії лідерства. Типологія лідерів.	2	-	2	-	-	-	6	8	основна: 12, 13; додаткова 30
Тема 6. Основи операційного менеджменту в тваринництві. 1. Сутність і роль операційного менеджменту в системі управління підприємством. 2. Функції, методи і принципи операційного менеджменту. 3. Операційна система підприємства як об'єкт управління. 4. Управління основною операційною діяльністю в процесі виробництва та	2	-	2	-	-	-	8	12	основна: 14; додаткова 30

переробки продукції тваринництва.									
Тема 7. Ефективність менеджменту у тваринництві. 1. Видова класифікація ефективності менеджменту: індивідуальна, групова, загально-організаційна. 2. Підходи до оцінки ефективності менеджменту. 3. Напрями підвищення ефективності менеджменту.	2	-	2	-	-	-	7	10	основна: 12, 13; додаткова 30
Тема 8. Основи менеджменту якості виробництва продукції тваринництва. План: 1. Якість як об'єкт управління в тваринництві. 2. Інструменти управління якістю продукції тваринництва. 3. Системи управління якістю продукції.	2	-	-	-	-	-	7	10	основна: 12, 14; додаткова 30
Всього за модулем 2	16	2	14	-	-	-	45	73	
Разом по дисципліні	30	4	30	-	-	-	90	146	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин
ДРН 1. розуміти основні поняття та категорії економіки, організації та менеджменту, а також проблеми, які вони досліджують	Лекція, практичне заняття, дискусія, пояснення	12	Опрацювання теоретичного матеріалу. Виконання індивідуального розрахункового завдання. Виконання есе.	18
ДРН 2. здатен визначати рівень залучення та економічну ефективність використання задіяних у виробничий процес ресурсів, ідентифікувати шляхи покращення їх використання.	Лекція, практичне заняття, дискусія, пояснення	8	Опрацювання теоретичного матеріалу. Виконання розрахункового завдання.	8
ДРН 3. визначати показники економічної ефективності виробництва тваринницької продукції	Лекція, практичне заняття, дискусія, пояснення	4	Опрацювання теоретичного матеріалу. Виконання розрахункового завдання. Виконання	4

			індивідуального розрахункового завдання.	
ДРН 4. формулювати завдання бухгалтерського обліку матеріальних цінностей, праці, її оплати та здійснювати калькуляцію собівартості тваринницької продукції.	Лекція, практичне заняття, дискусія, пояснення	4	Опрацювання теоретичного матеріалу. Виконання розрахункового завдання.	4
ДРН 5. розуміти основні поняття, принципи та методи менеджменту; орієнтуватися в організаційній структурі управління підприємством; демонструвати навички прийняття управлінських рішень; реалізовувати функції менеджменту у практичній діяльності.	Лекція, практичне заняття, тематична дискусія, пояснення, рішення ситуаційних завдань, аналіз конкретних ситуацій (Case-study)	12/2	Опрацювання теоретичного матеріалу. Виконання індивідуального завдання.	13/25
ДРН 6. налагоджувати професійні та ділові комунікації; розуміти особливості керівництва та формувати лідерські якості.	Лекція, практичне заняття, тематична дискусія, пояснення, рішення ситуаційних завдань	8/-	Опрацювання теоретичного матеріалу. Виконання індивідуального завдання. Виконання есе.	10/16
ДРН 7. приймати участь в управлінні операційною діяльністю в процесі виробництва та переробки продукції тваринництва; забезпечувати ефективність менеджменту у практичній діяльності; демонструвати навички управління якістю продукції тваринництва.	Лекція, практичне заняття, тематична дискусія, пояснення, рішення розрахункових завдань, аналіз конкретних ситуацій (Case-study)	12/-	Опрацювання теоретичного матеріалу. Виконання індивідуального завдання.	22/32
Всього		60/4		90/146

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Тестування	25/25%	Протягом семестру
2.	Есе	10/10%	2 тиждень, 13 тиждень
3.	Розрахункові завдання	20/20%	До 15 тижня
4.	ІРЗ (індивідуальне розрахункове завдання)	15/15%	До 14 тижня
5.	Іспит (по білетах)	30/30%	За графіком сесії

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Тестування	< 15 балів	15-18 балів	19-22 балів	23-25 балів
	надано вірну відповідь на менш ніж 60% завдань	надано вірну відповідь на 60% - 74% завдань	надано вірну відповідь на 75% - 89% завдань	надано вірну відповідь на 90% та більше завдань
Есе	< 6 балів	6-7 балів	8 балів	9-10 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до питання	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми
Розрахункові завдання	< 12 балів	12-14 балів	15-17 балів	18-20 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, результати презентовано у рамках загальної дискусії
ІРЗ	< 9 балів	9-11 балів	12-13 балів	14-15 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, результати презентовано у рамках загальної дискусії

5.3. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Тестування з використанням Kahoot	Після вивчення кожної теми
2	Тестування з використанням MOODLE	9 тиждень, 14 тиждень
3	Усний зворотний зв'язок від викладача щодо розв'язання розрахункових завдань під час аудиторної роботи	постійно
4	Усне опитування під час занять та зворотний зв'язок від викладача під час аудиторної роботи	постійно
5	Усний зворотний зв'язок від викладача щодо виконання есе	2 тиждень, 13 тиждень
6	Усний зворотний зв'язок від викладача та студентів за результатами виконання ІРЗ	10 тиждень 14-15 тиждень

Самооцінювання може використовуватися як елемент сумативного оцінювання, так і формативного оцінювання.

НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1 Основні джерела

6.1.1 Підручники, посібники

1. Вдовенко Н. М., Михальчишина Л. Г., Павленко М. М. Економіка у тваринництві: [навчальний посібник]. К.:НУБіП України, 2019. 256 с.

2. Олійник Т. Г., Мельник І.О., Горобченко О.А. Економіка аграрного виробництва : курс лекцій. Миколаїв : МНАУ, 2019. 105 с.
3. Коваленко Г. В., Альбешенко О.С. Економіка і бухгалтерський облік у тваринництві : конспект лекцій. Миколаїв : МНАУ, 2016. 122 с.
4. Петрига О. М., Яворська Т.І., Прус Ю.О. Економіка аграрного підприємства: навчальний посібник. За ред. О. М. Петриги, Т. І. Яворської. Мелітополь: Вид-во Мелітопольська типографія «Люкс», 2016. 498 с
5. Андрійчук В.Г. Економіка аграрних підприємств. К. : КНЕУ, 2002. 624с.
6. Економіка сільського господарства: Навч. Посібник / Збарський В.К., Мацибора В.І., Чалий А.А. та ін.: За ред. В.К.Збарського і В.І.Мацибори. К.: Каравела, 2009. 264с.
7. Організація і планування сільськогосподарського виробництва. Підручник для студентів економічних спеціальностей вищих аграрних закладів освіти III-IV рівнів акредитації. М.М. Ільчук, Л.Я. Зрібняк та ін. за ред. М.М. Ільчука, Л.Я. Зрібняка. К.: 2008. – с.
8. Михайлов М.Г., Глушаченко А.І., Гончар В.П., Болмат Г.А. Бухгалтерський облік (теорія): Навчальний посібник / За ред. Професора Михайлова М.Г.: Навч. посібник.- К.: Центр учбової літератури, 2007 – 248 с.
9. М.Г. Михайлов, М.І. Телегунь, А.М. Кадацька, О.О. Бараннік Бухгалтерський облік в сільськогосподарських підприємствах. - Київ. - "Центр учбової літератури", 2008 р. - 468 с.
10. Бухгалтерський облік на сільськогосподарських підприємствах : Підручник / Ред. М. Ф. Огійчук. - 2-ге вид. - К. : Вища освіта, 2003. - 800с
11. Організація бухгалтерського обліку . Навчальний посібник / За редакцією В.С. Леня. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. 696 с.
12. Менеджмент: навч. посібн. / За заг. ред. Краснокутської Н.С. Харків: «Друкарня Мадрид», 2019. 231 с. URL: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/40291/5/Book_2019_Krasnokutska_Menedzhment.pdf
13. Шкільняк М.М, Овсянюк-Бердадіна О.Ф., Крисько Ж.Л., Демків І.О. Менеджмент: навч. посібн. Тернопіль: Крок, 2017. 252 с.
14. Старченко Г.В., Калінько І.В., Косач І.А Операційний менеджмент: навч. посібник Київ: Кондор-Видавництво, 2015. 230 с.

6.1.2 Методичне забезпечення

15. Електронний курс по дисципліні «Економіка та бухгалтерський облік у тваринництві» в середовищі MOODLE.
16. Ільченко О.В. Економіка і бухгалтерський облік у тваринництві. Конспект лекцій для студентів напрямів підготовки 6.090102 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва 3 курсу денної та 2 курсу заочної форм навчання/ Суми, Сумський національний аграрний університет, 2015 – 140с.
17. Ільченко О.В. Економіка і бухгалтерський облік у тваринництві. Робочий зошит для проведення практичних занять для студентів 3 курсу денної та заочної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» за напрямом підготовки 6.090102 “Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва”/Суми, 2014. -52с.
18. Ільченко О.В. Методичні вказівки для практичних занять, виконання контрольної та самостійної роботи студентами спеціальності 6.130200 “Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва” денної та заочної форм навчання.- Суми: СНАУ, 2007.- 45с.
19. Методичні рекомендації з планування обліку і калькуляції собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств. Затверджені наказом Мінагрополітики від 18.05.01. за №132 // Бухгалтерія у сільському господарстві.- 2001.- №8.- с.21-42.
20. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом Мінфіну України від 30. 11.1999 р. №291.

6.1.2 Інші джерела

21. Земельний кодекс України: закон України від 25.10.2001 № 2768-III ; станом на 06. 12. 2016 р. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>.
22. Закон України від 16. 07. 1999 р. №996-.XIV "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (змiнами та доповненнями)/ URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
23. Інтернет-портал для управлінців Management.com.ua. URL: <http://www.management.com.ua/about.php>

6.2 Додаткові джерела

24. Дивнич О.Д., Бондаренко М.Ф., Суббота Н.В. Стратегічні напрями підвищення ефективності діяльності сільськогосподарських підприємств. *Інфраструктура ринку*. 2019. №36. С.119-127. URL : <http://www.market-infr.od.ua/uk/36-2019>
25. Кернасюк Ю. Чи буде розвиток тваринництва в Україні? *Агробізнес сьогодні*. 2019. URL : <http://agro-business.com.ua/agro/ekonomichnyi-hektar/item/14394-chy-bude-rozvytok-tvarynnytstva-v-ukraini.html>
26. Правдюк М.В., Правдюк А.Л. Обліково-нормативне забезпечення управління витратами на біологічні перетворення у тваринництві. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальне питання науки і практики*. 2018. №11. С. 109-124. URL : <http://efm.vsau.org/storage/articles/February2020/xxNMB1mvyraeBKkpZHoe.pdf>
27. Брик, М. М. Сучасний стан та перспективи розвитку галузі тваринництва в Україні. *Економічний аналіз*. Тернопіль, 2018. Том 28. № 4. С. 331-337.
28. Лаврук В.В. Економічна модернізація тваринництва як основна передумова його ефективного розвитку. *Інвестиції: практика та досвід*. 2017 № 12. С. 34-37.
29. Фермер: базовий рівень [Текст]: підручник / Гол. ред. В.І.Ладика. К: Агроосвіта, 2013. 623 с.
30. Довідник з технології та менеджменту в тваринництві / За ред. проф. Ю.Д. Рубана. Харків: Еспада, 2002. 572 с.
31. Швець В. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. 3-тє вид., перероб. і доп. К.: знання, 2008. 535с.
32. Лаврук В.В. Державна політика сприяння інвестиційного забезпечення розвитку тваринництва України. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 4. С. 130-134.

6.3 Програмне забезпечення

33. Програмне забезпечення типу Web 2.0: Google Cloud & Docs – для надання методичних матеріалів, комунікації зі студентами, виконання індивідуального завдання та розміщення завдань.
34. Програмне забезпечення системи дистанційного навчання Moodle 3.11 – для організації дистанційного навчання студентів (доступ до навчально-методичних матеріалів, комунікації з викладачем, здійснення різних видів оцінювання).
35. Програмне забезпечення Zoom Video Communications, Inc. v. 5.6.1 – для організації навчання через відео-зв'язок (за необхідності).
36. Програмне забезпечення Microsoft Office Excel – для створення навчальних матеріалів.

Рецензія на робочу програму (силабус)
 ОК «Економіка, організація та менеджмент у тваринництві»,
 розроблену викладачем кафедри економіки та підприємництва імені
 проф. І.М. Брюховецького Ковальновою О.М. та викладачем кафедри
 менеджменту імені професора Л.І. Михайлової Хромушиною Л.А.

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)			
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення			

Член проєктної групи ОП _____
 (назва) (ПІБ) (підпис)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення			
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)			
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми			
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)			
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти			
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету			
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом			
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента			
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)			
Література є актуальною			
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти			

Рецензент (викладач кафедри) _____
 (назва) (посада, ПІБ) (підпис)